

"Mitä ei mittaa, sitä ei voi kehittää"

KIPINÄ

-työkalu

PALOKUNTIEN
NUORISO-
OSASTOILLE

TAUSTAA

Osastoista ja palokunnista kerätään määrällisiä tilastoja, kuten jäsenmääriä, koulutustasoja, hälytysten ja harjoitusten määriä ja tuntikertymiä sekä osallistujien määriä. Usein kuitenkin määrällisten tilastojen analysointi jää vajaaksi tai kokonaan tekemättä, koska kunnollista työkalua ei ole. Määrällisten tilastojen lisäksi myös toiminnan eri osa-alueiden laatua, laadukkuutta, olisikin hyvä arvioida – **siksi Kipinä!**

TAVOITE

Kipinä-työkalu kannustaa, haastaa, ohjaa ja tukee palokuntia kehittämään toimintaa pitkällä aikajänteellä tavoitteellisesti. Se on siis toiminnan arvioinnin ja kehittämisen työkalu. Huomatkaa, että työkalun avulla arvioidaan toimintaa, ei ihmisiä.

HYÖDYT

KIPINÄ-työkalun avulla palokunta:

- saa tärkeää palautetta omasta toiminnastaan
- löytää omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan
- tunnistaa nykytilanteen ja kehittämiskohteita
- kehittyy tavoitteellisen toiminnan kautta

NÄIN SE TOIMII

Käyttö vapaaehtoisista, ei pakollista!

Tärkeintä on, että palokunnalla on oma halu ja palava kipinä arvioida ja tämän kautta kehittää omaa toimintaansa.

Käyttö mahdollista useilla eri tavoilla.

• Itsearviointi:

Kevyimmillään osastonjohtaja voi käyttää työkalua tekemällä pelkästään itsearvioinnin.

• Sisäinen auditointi:

Palokunnan sisältä esim. hallinnon jäseniä (esim. puheenjohtaja) tai muita vastaavia osallistuu arvioinnin tekemiseen, jolloin tulee kokonaisvaltaisempaa näkemystä ja osastonjohtaja saa tukea (vrt. kehityskeskustelu).

• Ulkoinen auditointi:

Halutessaan arviointiin voidaan pyytää mukaan mm. naapuripalokunnasta nuoriso-osaston kouluttajaa/ osastonjohtajaa TAI liiton/valtakunnan tasolta kokeneita palokuntanuorisotyöntekijöitä

→ uudet ideat/näkemykset, vertaistuki jne.

• Osittain:

Kaikkea ei kannata yrittää laittaa kuntoon yhden vuoden aikana. Tärkeintä on, että arviointi ja kehittäminen aloitetaan!

TAVOITETASOT

Edistynyt

toiminta ylittää valtakunnallisen tavoitetason (Vahvuusalue!)

Kunnossa

toiminta täyttää valtakunnallisen tavoitetason

Kehitettävää

toiminta täyttyy osittain

Ei kunnossa

toiminta ei täyty (Tärkeä kehityskohde!)

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

1. Nuorten vaikutusmahdollisuudet palokunnan toimintaan

- Palokuntaan on rakennettu rakenteita, jotka mahdollistavat nuorten suoran ja tosiallisen vaikutusmahdollisuuden osaston toimintaan esim. nuorista koostuva toimikunta, joka valmistelee osaston asiakirjat hallitukselle/osaston johdolle.
- Palokunnan säännöt mahdollistavat alle 18-vuotiaan valinnan palokunnan hallitukseen.

- Nuorilta kerätään järjestelmällisesti palautetta toiminnan eri osa-alueista ja palautteiden pohjalta tehdyistä toimenpiteistä on antaa esimerkkejä.
- Hallituksen kokouksiin mahdollistetaan nuorten edustajien osallistuminen vähintään läsnäolo- ja puheoikeudella.

- Nuorilta kysytään mielipiteitä erilaisista asioista, mutta vaikutus toimintaan on pientä.
- Palokunnan säännöt mahdollistavat alle 18 -vuotiaalle äänestys-oikeuden vuosikokouksissa.

- Nuorilla ei ole tosiallista mahdollisuutta vaikuttaa osaston toimintaan.
- Palokunnan säännöt rajaavat alle 18 -vuotiaat äänioikeuden ulkopuolelle ja hallinnon ulkopuolelle.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 35](#)

Esimerkkikysymyksiä

Mitkä ovat nuorten vaikutusmahdollisuudet?

Mitä palokunnan säännöt sanovat läsnä-, puhe- ja äänestys-oikeuksista?

Mitä mieltä nuoret ovat omista vaikutusmahdollisuuksistaan?

2. Laki nuorten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

- Palokunnassa on lapsen edun nimissä arvioitu, mitkä vapaaehtoistehvät ovat sellaisia, joihin valittavan henkilön rikostausta on syytä selvittää.
- Palokunnassa on laadittu selkeä ja hyväksytty toimitatapamalli rikostaustan selvittämisestä.

- Palokunnalla on käytössään oman hallituksensa tai muun päättävällän omaavan toimielimensä hyväksymä ohje tai suunnitelma, jolla turvataan alaikäisten koskemattomuus.

- Lain sisältö ja sen tarkoitus tunnetaan, mutta ohjeita ei ole tai vapaaehtoistehvien arviointia ei ole tehty.

- Lakia, sen tarkoitusta tai sisältöä ei tunneta.

Lisätietoja: [Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 12](#), [Finlex, ajantasainen lainsäädäntö: https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504](#)

Esimerkkikysymyksiä

Onko vapaaehtoistehvien arviointia lain hengen mukaisesti tehty?

Onko palokunnalla ohjeita, joilla turvataan alaikäisten koskemattomuus?

Tehdäänkö rikostaustan selvittämistä? Miten?

3. Palokuntanuorten varusteet

- Suojavaatteet ovat CE-merkittyjä.
- Varusteiden tiedot on dokumentoitu hyvin (ikä, valmistajan ohjeet jne.).
- Varusteiden huolto on ohjeistettu ja sen noudattamista valvotaan.
- Varusteiden uusiminen on säännöllistä ja tarkoituksenmukaista.

- Jokaiselle nuorelle löytyy riittävä suojavaateetus, suojakäsineet ja suojakypärä ja varusteet ovat hyvässä kunnossa
- Varusteiden säilytys on ohjeistettu valmistajien ohjeiden mukaisesti ja sitä valvotaan.
- Varusteiden kuntoa tarkastellaan säännöllisesti.

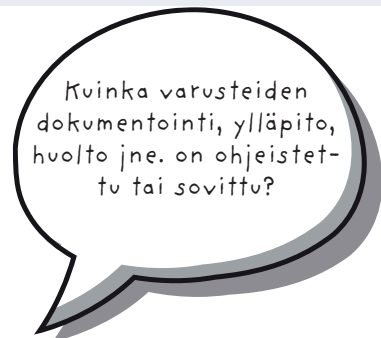
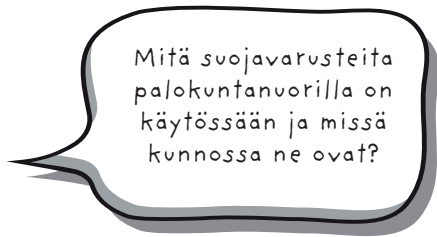
- Jokaiselle nuorelle löytyy suojavaateetus, suojakäsineet ja suojakypärä, mutta niiden suojaustasosta tai iästä ei ole tietoa.

- Nuorille ei ole varusteita tai ne ovat pääosin vanhentuneita tai ne ovat huonossa kunnossa.

Lisätietoja: [Oppaita palokuntalaisille - Palokuntanuorisosaaston turvallisuusohje](#) ja [Oppaita palokuntalaisille - Palokuntalaisen pukuohje](#)

Esimerkkikysymyksiä

4. Vakuutukset ja vahingot

- Palokunnassa on nimetty tai määritelty selkeästi vakuutusasioiden hoitaja esim. tehtävänkuvauksessa.
- Palokunnalle on laadittu toimintatapamalli tai ohje toimenpiteistä vahingon sattuessa ja kaikki nuorisosaaston vastuuhenkilöt tuntevat sen.

- Palokunnalta löytyy ryhmätapaturmavakuutus, irtaimistovakuutuksia (esim. palo-, myrsky-, tulva-, murtovakuutuksia), ajoneuvojen lisäakuutuksia sekä vastuuvakuutus.
- Vakuutusten kattavuus ja sisältö tunnetaan sekä ne ovat nuorisosaaston kokoon nähden riittävät.
- Nuorten vanhemmat tietävät vakuutuksista.

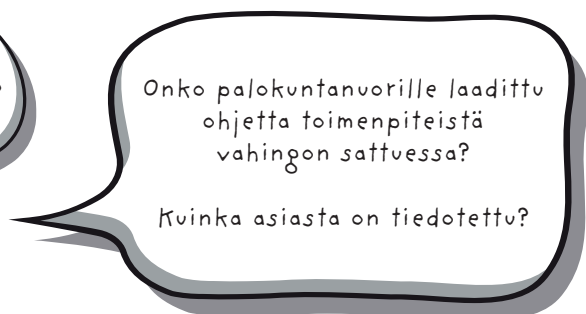
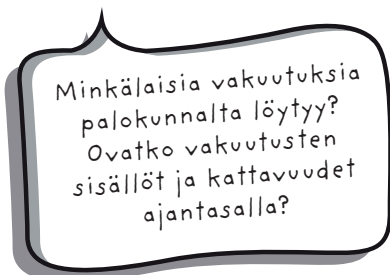
- Palokunnalla on vapaaehtoisesti otettuja lisäakuutuksia, mutta niiden kattavuutta ja sisältöä ei tunneta.
- Nuorten vanhemmat eivät tiedä palokunnan vakuutuksista.

- Palokunnalla ei ole vapaaehtoisesti otettuja lisäakuutuksia (pl. lakisääteinen ajoneuvovakuutus).

Lisätietoja: [Kipinä Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 14](#) ja [Oppaita palokuntalaisille - Palokuntanuorisosaaston turvallisuusohje](#)

Esimerkkikysymyksiä

5. Nuoriso-osaston hallinnollinen asema palokunnassa

- Osaston vastuuhenkilö on nimetty palokunnan säännöissä hallituksen jäseneksi.

- Nuoriso-osaston asema, tehtävä ja tarkoitus on kirjattu ja kuvattu palokunnan säännöissä tai vast. (esim. johtosääntö).
- Osaston vastuuhenkilöillä on vähintään puhe- ja läsnäolo-oikeus palokunnan hallituksen kokouksissa.

- Palokunnassa tunnustetaan nuoriso-osaston asema, tehtävä ja tarkoitus, mutta tarkemmat säännöt ja ohjeistukset puuttuvat.

- Palokunnassa ei ole määritelty nuoriso-osaston asemaa, tehtävää tai tarkoitusta.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 16.](#)

Esimerkkikysymyksiä

Onko nuoriso-osaston asema, tehtävä ja tarkoitus kirjattu ja kuvattu johonkin?

Onko nuoriso-osaston tehtävä palokunnassa selkeä / riittävä?

6. Tehtävänkuvaukset

- Nuoriso-osaston vastuuhenkilöiden tehtävänkuvaukset ovat selkeät ja ne tarkastetaan säännöllisesti.
- Tehtävänkuvaukset sisältävät myös osaamisvaatimuksia.

- Nuoriso-osaston vastuuhenkilöille on laadittu tehtävänkuvaukset, joiden sisältö on riittävä (tehtävät ja vastuut).
- Tehtävänkuvaukset vastaavat todellisuutta.

- Tehtävien jako tunnetaan ja tiedetään, mutta ei ole dokumentoitu.

- Tehtävien jakoa ei ole pohdittu.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 20](#)

Esimerkkikysymyksiä

Onko nuoriso-osaston vastuuhenkilöille laadittu tehtävänkuvaukset?

Mitä tehtävänkuvaukset sisältävät?

Onko sisältö riittävä ja todenmukainen?

7. Nuoriso-osaston johdon osaaminen

- Useampi osaston toimihenkilö on suorittanut voimassa olevan koulutusjärjestelmän mukaiset kouluttaja- ja johtajakoulutukset TAI
- useamman kouluttaja- ja johtajaosaaminen on tunnustettu.
- Osaamista ylläpidetään ja kehitetään suunnitelmallisesti.

- Osastonjohtaja on suorittanut voimassa olevan koulutusjärjestelmän mukaiset kouluttaja- ja johtajakoulutukset TAI
- osastonjohtajan kouluttaja- ja johtajaosaaminen on tunnustettu.

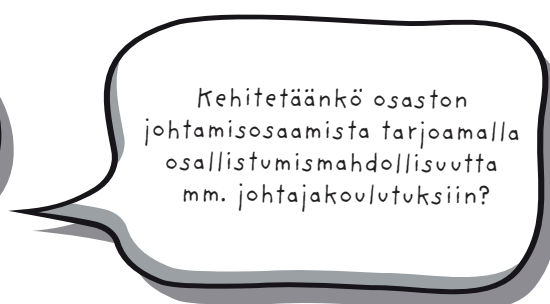
- Osastolla ei ole muodollista (ei tunnustettua tai ei kurssisuoritusta) johtamisosaamista.

- Osastolla ei ole tarvittavaa johtamisosaamista.

Lisätietoja: [Kipinä -Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 33](#)

Esimerkkikysymyksiä

8. Nuoriso-osaston kouluttajien osaaminen

- Kouluttajaosaamista ylläpidetään ja kehitetään suunnitelmallisesti.
- Osastosta löytyy koulutusjärjestelmää laajempaa ja syvempää nuorten kouluttajaosaamista.

- Säännöllisesti osaston kouluttajina toimivilla on suoritettuna voimassa olevan koulutusjärjestelmän mukainen nuorten kouluttajakoulutus TAI
- muuten tunnustettu nuorten kouluttajaosaaminen.
- Kouluttajat tekevät itsearviointia toiminnastaan.

- Osastolla ei ole riittävää nuorten kouluttajaosaamista.

- Osastolla ei ole tarvittavaa kouluttajaosaamista

Lisätietoja: [Minä - palokuntanuorten ohjaajana -itsearviointilomake](#)

Esimerkkikysymyksiä

9. Koulutuksen suunnittelu

- Koulutukselle on määritelty osaamistavoitteet.
- Osastolle on laadittu koulutuksen vuosisuunnitelma.
- Koulutuskortteja käytetään, laaditaan ja päivitetään säännöllisesti.

- Nuorten koulutus on suunniteltu tarkoituksenmukaisesti: resurssit, ryhmäkoko, ikäjakauma, osaamistaso, erityisnuoret.
- Osastolle on laadittu vähintään puolivuositain harjoitus-/ kausiohjelma.
- Koulutus on suunniteltu nousujohteiseksi.
- Koulutuskortteja käytetään tai laaditaan satunnaisesti.

- Koulutuksen suunnittelu on lyhytjänteistä.
- Koulutuskortteja ei käytetä tai laadita.

- Koulutusta ei ole suunniteltu vuosi-, kausi- eikä viikkotasolla.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 33](#)

Esimerkkikysymyksiä

Kuinka osaston
koulutus on suunniteltu
ja järjestetty?

Minkälaisia
koulutussuunnitelmia
tai koulutusmateriaalia
osastolta löytyy?

10. Koulutuksen arviointi

- Koulutusta kehitetään saadun palautteen perusteella.
- Koulutettavien oppimista ja osaamistavoitteiden saavuttamista arvioidaan säännöllisesti.

- Koulutuksista kerätään palautetta säännöllisesti.
- Koulutettavien oppimista ja osaamistavoitteiden saavuttamista arvioidaan vähintään kerran vuodessa.

- Palautetta kerätään satunnaisesti.

- Koulutusta ei arvioida.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 42](#)

Esimerkkikysymyksiä

Kuinka koulutusta
arvioidaan?

Kerätäänkö
koulutuksista
palautetta? Mitä
palautteelle
tehdään?

Kuinka koulutettavien
osaamisen
kehittymistä
seurataan?

11. Koulutuksen toteutus

- Koulutuksissa noudatetaan mielekkään oppimisen periaatteita.

- Tarvittava koulutusmateriaali on laadittu.
- Koulutustilat ja kalusto on suunniteltu, varattu ja tarkistettu.
- Tarvittava määrä kouluttajia on käytettävissä koulutustilaisuuksissa ja heillä on riittävät ennakkotiedot (roolit, tavoitteet ym.).
- Koulutettaville annetaan palautetta aktiivisesti.
- Koulutuksissa on pääosin myönteinen ilmapiiri.

- Koulutuksen toteutuksen taso vaihtelee (kouluttajasidonnaista ym.).
- Koulutettaville annetaan palautetta satunnaisesti.

- Koulutukset pohditaan ja toteutetaan etukäteen suunnittelematta vasta paikan päällä.
- Koulutettavat eivät saa palautetta toiminnastaan.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 45](#)

Esimerkkikysymyksiä

Millaisena nuoret
kokevat koulutuksen?

Saavatko nuoret palautetta
toiminnastaan?

Valmistaudutaanko
yksittäisen harjoituksen
järjestämiseen riittävällä
tasolla? (resurssit,
materiaali ym.).

Kvinka varusteiden
dokumentointi, ylläpito,
huolto ym. on
ohjeistettu tai
sovittu?

12. Avustukset

- Nuoriso-osastossa tunnetaan omaa aluetta laajemmin avustumahdollisuuksista ja niitä haetaan tarpeen mukaan.

- Nuoriso-osastossa tunnetaan oman alueen avustumahdollisuudet ja avustuksia haetaan säännöllisesti.

- Nuoriso-osastossa tunnetaan oman alueen avustumahdollisuudet, mutta niitä ei haeta.

- Nuoriso-osastossa ei olla tietoisia avustumahdollisuuksista.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 24](#)

Esimerkkikysymyksiä

Mitä avustuksia
osasto hakee
tai saa?

Kartoitetaanko avus-
tumahdollisuuksia
aktiivisesti / tarpeen
mukaan?

13. Talous

- Osastolla on pidemmän aikavälin taloussuunnittelua.
- Talouden seuranta on säännöllistä ja poikkeamiin reagoidaan.

- Nuoriso-osastolla on oma suunniteltu talousarvio.
- Talousarvion toteutumista seurataan.

- Nuoriso-osastolle on varattu palokunnan talousarviossa kohtuullinen määräraha.

- Nuoriso-osastoa ei ole huomioitu mitenkään talousarviossa TAI
- osaston määräraha ei ole riittävä.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 24](#)

Esimerkkikysymyksiä

14. Toiminnan suunnittelu

- Osaston toimintaa on suunniteltu useammaksi vuodeksi, ns. pitkän tähtäimen suunnitelma.
- Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon palaute.

- Osastolle on laadittu toimintasuunnitelma vuosittain.
- Osaston toiminta on monipuolista: leiri-, kilpailu-, koulutus- ja muu toiminta.

- Palokunnan suunnitelmissa on pelkästään maininta nuoriso-osastosta.

- Toiminta on yksipuolista.
- Toiminnalle ei ole asetettu tavoitteita.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 41](#)

Esimerkkikysymyksiä

15. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

- Toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella.
- Osastolle on laadittu kehityssuunnitelma.

- Toiminnasta kerätään palautetta säännöllisesti.
- Osasto tunnistaa toiminnan vahvuudet ja heikkoudet.

- Palautetta kerätään satunnaisesti.

- Toimintaa ei arvioida.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 21](#)

Esimerkkikysymyksiä

Kuinka toimintaa arvioidaan?

Kerätäänkö toiminnasta palautetta?

Mitä palautteelle tehdään?

Mitkä ovat osaston vahvuudet ja heikkoudet?

16. Tilat

- Nuorilla mahdollisuus käyttää palokunnan tiloja myös omalla vapaa-ajalla.

- Palokunnan tiloissa noudatetaan mahdollisuuksien mukaan puhtaan paloaseman periaatteita.
- Palokunnan tilat ovat osaston käytettävissä tarpeen mukaan.

- Tiloja on rajoitetusti käytettävissä.

- Tilat eivät ole toimintaan soveltuvat.

Lisätietoja: **Puhdas Paloasema - esitys:**

<https://docplayer.fi/41102346-Puhdas-paloasema-altistumisen-vahentaminen-tehtavassa-ja-kalustonhuolloissa-jarkke-lahti-paloesimies.html>

Esimerkkikysymyksiä

Kuinka osasto saa käyttää palokunnan tiloja?

Onko nuorilla mahdollisuus käyttää tiloja omalla vapaa-ajalla?

Onko tiloissa mahdollista noudattaa puhtaan paloaseman periaatteita?

17. Kalusto

- Kalustoresursseja saadaan käyttöön tarpeen mukaan myös palokunnan ulkopuolelta (esim. pelastuslaitos, pelastusliitto, naapuripalokunnat ym.).
- Nuoret ymmärtävät kaluston huollon merkityksen.
- Nuoret osallistuvat kaluston käytönjälkeiseen huoltoon.

- Koko palokunnan kalusto on osaston käytettävissä (ml. operatiivinen kalusto).
- Kalustolle tehdään käytönjälkeinen huolto.

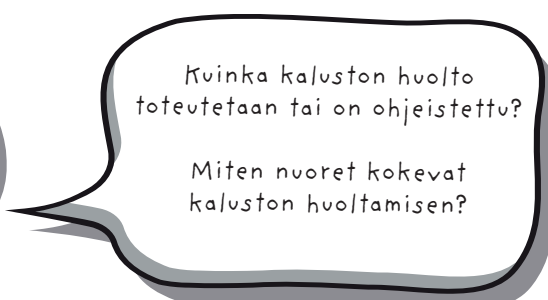
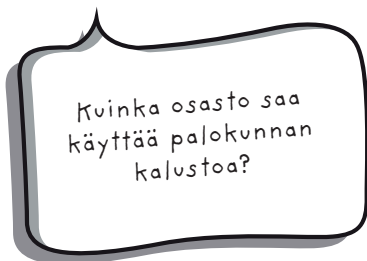
- Osaston käytettävissä on rajoitettu määrä kalustoa.
- Kalustoa ei huolleta tarkoituksenmukaisesti.

- Osastolla ei ole käytettävissä kalustoa TAI
- osaston käytettävissä oleva kalusto on rikkiäistä ja vanhanaikaista.

Lisätietoja:

Esimerkkikysymyksiä

18. Henkilöstö

- Osastolla on erinomainen määrä kouluttajia.
- Kouluttajien hyvinvointia seurataan ja uupumisen välttämiseksi on olemassa selkeät toimintatavat.

- Nuoriso-osastolla on riittävä määrä kouluttajia suhteessa nuorten määrään ja kouluttajat eivät rasitu.

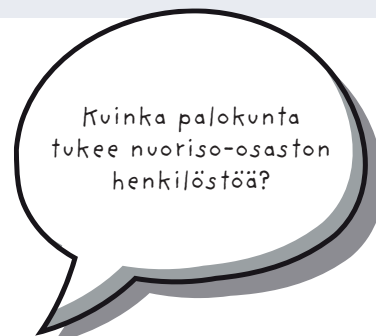
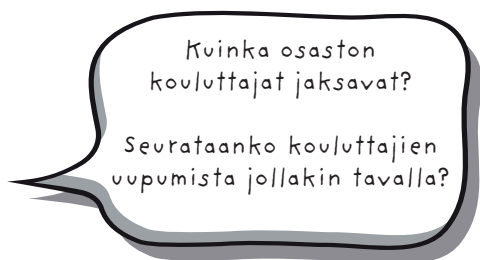
- Nuoriso-osastolla ei ole riittävästi kouluttajaresursseja, jolloin uhkana on kouluttajien uupuminen.

- Nuoriso-osastolla on merkittävä puute kouluttajista TAI
- osaston kouluttaminen on vain yhdellä henkilöllä.

Lisätietoja:

Esimerkkikysymyksiä

19. Varainhankinta

- Nuoriso-osaston varainhankinta on tavoitteellista, aktiivista ja suunnitelmallista.
- Nuorten vanhemmat ovat aktiivisesti mukana.

- Nuorilla on mahdollisuus osallistua palokunnan toteuttamaan varainhankintaan.
- Nuorten toteuttaman varainhankinnan tuotot käytetään nuorten toimintaan.

- Osaston toteuttama varainhankinta on epäsäännöllistä / satunnaista

- Osastolla ei toteuteta varainhankintaa.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 25](#)

Esimerkkikysymyksiä

20. Rekrytointi

- Palokunnalta löytyy erillinen jäsenhankinta- tai rekrytointisuunnitelma, jolloin rekrytointi on suunnitelmallista ja ennakoivaa.

- Rekrytointi on tarkoituksenmukaista suhteutettuna resursseihin.

- Rekrytointia suoritetaan liian myöhään.

- Rekrytointia ei suoriteta, vaikka tarvetta olisi.

Lisätietoja:

Esimerkkikysymyksiä

21. Yhteydenpito vanhempiin

- Osasto pitää lähes viikottain yhteyttä vanhempiin kertomalla osaston kuulumisia, kertomalla harjoituksista tai lähettämällä vanhemmille kuvia toiminnasta.
- Osasto seuraa nuorten osallistumisaktiivisuutta ja reagoi poissaoloihin ottamalla yhteyttä matalalla kynnyksellä nuorten vanhempiin.

- Osasto järjestää säännöllisesti vanhempainiltoja tai vastaavia.
- Osasto tiedottaa säännöllisesti ja riittävän ajoissa vanhempia ajankohtaisista asioista tai tulevista tapahtumista.

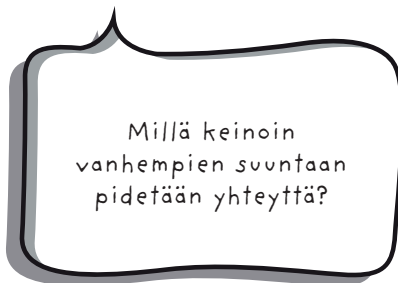
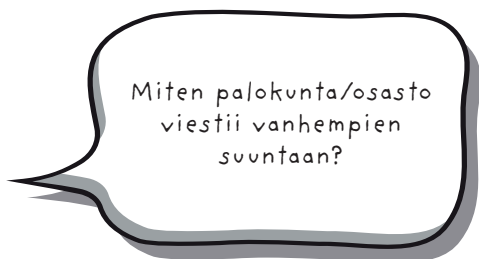
- Vanhemmat tietävät osaston vastuuhenkilön nimen, yhteystiedot ja ovat tavanneet hänet.
- Vanhemmat kuulevat lapsen välityksellä, mitä lapsi tekee palokunnassa.
- Osasto pitää yhteyttä vanhempiin vain erityistilanteissa, esim. kiusaaminen, häiriökäyttäytyminen ym.

- Vanhemmat eivät tiedä osaston vastuuhenkilön nimeä tai yhteystietoja eikä ole tavannut tätä.
- Vanhemmat eivät tiedä mitä lapsi tekee palokunnassa.
- Vanhemmat eivät saa riittävästi tietoa aikatauluista tai käytännön asioista.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 61](#)

Esimerkkikysymyksiä

22. Viestintä

- Nuoriso-osastolle tai palokunnalle on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma, jota toteutetaan.
- Nuoret ovat mukana toteuttamassa sosiaalisen median viestintää.

- Viestintä on säännöllistä ja aktiivista sosiaalisessa mediassa.
- Mediatiedotteita tai vast. annetaan merkittävien tapahtumien osalta.
- Palokunnan internetsivut ovat ajan tasalla.

- Viestintä sosiaalisessa mediassa on satunnaista.
- Palokunnan internetsivujen tiedot eivät pidä paikkaansa.

- Palokunta/osasto ei kuulu sosiaaliseen mediaan.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 61](#)

Esimerkkikysymyksiä

23. Kriisiviestintä

- Palokunnalle on laadittu kriisiviestintäsuunnitelma, joka sisältää mm. valmiita pohjia erilaisia tapauksia varten.

- Toimintamalli kriisitapauksia varten on olemassa.
- Palokunnassa tiedetään, kuka vastaa kriisiviestinnästä.

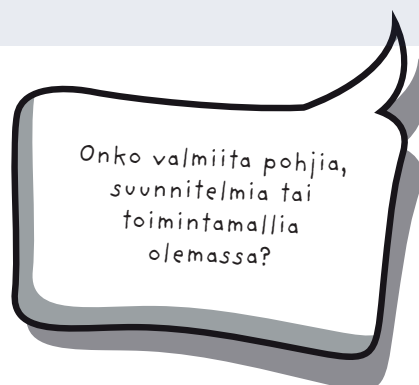
- Tarve on tiedostettu, mutta toimintamallit ja vastuut on suunnittelematta.

- Asiaa ei koskaan ole pohdittu tai tiedostettu.

Lisätietoja: [Palokuntanuoriso-osaston turvallisuusohje](#)

Esimerkkikysymyksiä

24. Yhteistyö palokunnan sisällä

- Yhteistyö on jatkuva ja säännöllinen toimintamuoto.
- Asenne: "Meidän palokunta!"

- Yhteistyötä tehdään sujuvasti osastojen välillä tarvittaessa.

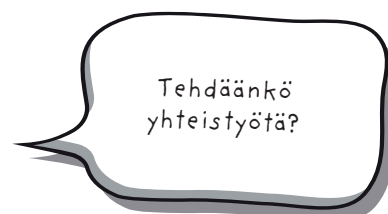
- Yhteistyötä tehdään erikseen pyydettyäessä tai pakottavissa tilanteissa.

- Yhteistyötä palokunnan sisällä ei ole.

Lisätietoja:

Esimerkkikysymyksiä

25. Yhteistyö muiden kanssa

- Yhteydenpito muiden nuorisojärjestöjen kanssa on säännöllistä ja sujuvaa.
- Osasto osallistuu valtakunnalliseen ja/tai kansainväliseen toimintaan (kansallinen taso).

- Yhteistyökumppanit tunnetaan ja sitä toteutetaan sovitusti.
- Osasto on mukana alueellisessa toiminnassa (pelastusliittotaso).

- Yhteistyömahdollisuudet tiedostetaan, mutta ei hyödynnetä.

- Yhteistyömahdollisuuksia muiden järjestöjen tai palokuntien kanssa ei ole ymmärretty.

Lisätietoja: [Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 77](#)

Esimerkkikysymyksiä

26. Nuorten viihtyminen

- Nuoret viihtyvät palokunnassa myös varsinaisen toiminnan ulkopuolella.

- Nuoret auttavat toinen toisiaan.
- Ilmapiiri on avoin ja luottamuksellinen.
- Yhteinen "me-henki".
- Toiminta on nuorten mielestä tarpeeksi monipuolista.
- Nuoret eivät ole havainneet tai kokeneet kiusaamista.

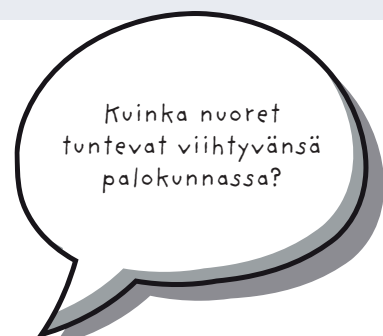
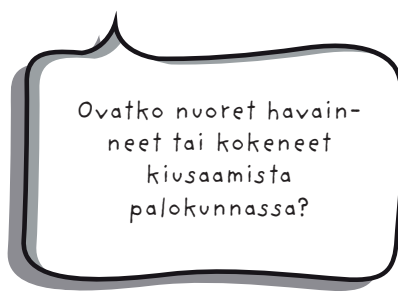
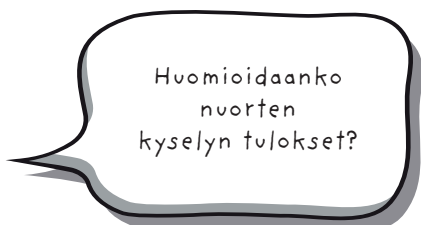
- Nuoret ovat kokeneet kiusaamista ja siihen on puututtu.

- Toiminta ei ole nuorten mielestä mielekästä.
- Nuorten vaihtuvuus on suurta.
- Nuoret kokevat tai ovat kokeneet lähiaikoina kiusaamista, eikä siihen ole puututtu.

Lisätietoja: [Yli Hyvä Juttu](#), <http://www.spek.fi/Suomeksi/Palokuntatoiminta/Palokuntanuoret/Yli-Hyva-Juttu/Palokunnille>

Esimerkkikysymyksiä

27. Häiriö- ja ongelmatilanteiden sekä kiusaamisen käsittely

- Kouluttajien keskuudessa käydään ennakoivaa keskustelua aiheen tiimoilta.
- Häiriö- ja ongelmatilanteet tunnistetaan ja niitä pyritään ennaltaehkäisemään.
- Osastolle on laadittu kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma.

- Osastossa on laadittu yhteisesti pelisäännöt, joita noudatetaan.
- Häiriö- ja ongelmatilanteet käsitellään tapauskohtaisesti.
- Osastossa puututaan aktiivisesti kiusaamiseen.

- Yhteiset linjaukset pelisäännöistä puuttuvat.

- Yhteisiä pelisääntöjä ei ole olemassa.
- Kiusaamistilanteita vähätellään tai ei oteta vakavasti.

Lisätietoja: Kipinä - Palokuntanuorisotyön käsikirja s. 38.

Yli Hyvä Juttu, <http://www.spek.fi/Suomeksi/Palokuntatoiminta/Palokuntanuoret/Yli-Hyva-Juttu/Palokunnille>

MLL - Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksessa, <https://dzmdrerwnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04185732/Kiusaamisen-ehk%C3%A4isy-varhaiskasvatuksessa-B5-www.pdf>

Esimerkkikysymyksiä

Kvinka osasto saa käyttää palokunnan kalustoa?

Onko osastolla käytössä palokunnan ulkopuolista kalustoa?

Kvinka kaluston huolto toteutetaan tai on ohjeistettu?

Miten nuoret kokevat kaluston huoltamisen?

28. Turvallisuus

- Osastossa TAI palokunnassa tehdään riskikartoitus / -arviointi säännöllisesti.
- Tunnistetut riskit poistetaan tai niihin varaudutaan aktiivisesti.

- Osastossa noudatetaan turvallisuusmääräyksiä esim. valmistajien, pelastuslaitosten ohjeet.
- Turvallisuusajattelu on kiinteä osa toimintaa.

- Riskit on tunnistettu, mutta niitä ei ole poistettu tai niihin ei ole varauduttu.

- Toiminnassa ei tunnisteta tai tiedosteta turvallisuusuhkia.
- Turvallisuusmääräyksiä ja ohjeita tai toimintaa ohjaavia säädöksiä ei tunneta.

Lisätietoja: [Palokuntanuoriso-osaston turvallisuusohje](#)

Esimerkkikysymyksiä

Tunnetaanko osastossa turvallisuusmääräykset?

Noudatetaanko niitä?

Tehdäänpö riskinarviointia?

kipinä - barometri

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK